

PRIJEPORI NA GRANICI: EU PROSTOR BEZ GRANIČNIH KONTROLA POD SVE VEĆIM UPITNIKOM

Pad Schengena otežao bi život Europljana

Europski prostor bez graničnih kontrola pod sve je većim znakom pitanja, nakon što su prošlog tjedna zemlje članice Europske unije zatražile od Europske komisije da osigura pravnu podlogu za moguće produljenje nadzora na pojedinim granicama unutar Schengena. Time bi nadzor nad unutarnjim granicama - mjera za kojom zbog izbjegličke krize poseže sve veći broj europskih država - iz privremenog mogao prerasti u dvogodišnji.

To bi zasigurno imalo ozbiljne političke, ali i ekonomske posljedice: utjecalo bi na zajedničko tržište koje se temelji na slobodnom

Šef EK Juncker ustvrdio je da bi propast Schengena Europu stajao tri milijarde eura godišnje, no profesor Luka Brkić napominje da je troškove teško izračunati jer je riječ o "indirektnim efektima"

protoku roba i ljudi preko granica, što znači i na svakodnevni život Europljana koji žive u jednoj, a rade u drugoj članici, na tvrtke i njihovo poslovanje, posebice na djelatnosti poput prijevoznike.

Granične kontrole među pojedinim članicama Schengena već imaju utjecaja i na pojedine hrvatske prijevoznike, ali zasad bez ozbiljnih posljedica, kaže Darko

Vukadinović, predsjednik Udruženja cestovnih teretnih prijevoznika pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

- Ima nešto čekanja na nekim granicama zbog kontrole identiteta, pa to malo usporava prelaske, ali zasad nije ništa dramatično - ističe Vukadinović, napominjući da Schengen za prijevoznike nije presudan, iako "omogućava bolju protočnost". No, tek

treba vidjeti "što će nam vrijeme donijeti", ističe naš sugovornik.

Predsjednik Europske komisije Jean-Claude Juncker oslikao je prije dva tjedna ekonomski dramatičnu sliku Europe u slučaju propasti Schengena. Juncker je podsjetio da postoji tijesna veza između Schengena i zajedničkog unutarnjeg tržišta, i da bi kraj schengenskog prostora značio isto i za tržište. Upozorio je pritom da bi pad Schengena uzrokovao gospodarski pad i rast nezaposlenosti. Šef Komisije ustvrdio je, primjerice, da bi dodatni ekonomski trošak ponovnog podizanja granica u EU, prema

Komisijinim procjenama, bio tri milijarde eura godišnje.

Budući da je Junckerov posao da spašava europski projekt, pa tako i Schengen, ne čudi dramatičnost njegovih istupa. Slaže se s time i profesor političke ekonomije s Fakulteta političkih znanosti Luka Brkić. No, ističe da precizan izračun mogućih ekonomskih troškova nije jednostavno napraviti jer je riječ najvećim dijelom o "indirektnim efektima". Dodaje, međutim, da Schengen omogućuje fleksibilnije kretanje ljudi, roba, usluga unutar jedinstvenog prostora, pa po logici stvari ima značaj za

zajedničko tržište - iako je, podsjeća, zajedničko tržište postojalo i prije Schengena. No, pad Schengena poslao bi i drugu poruku, "o neuspjehu europskog projekta".

Kompliciraju se stvari sa Schengenom, s procesima unutar zemalja članica, oko referenduma u Velikoj Britaniji... Opet su na djelu tektonski poremećaji u EU i uistinu je važno zapitati se kamo Europa ide - ističe Brkić, pojašnjavajući da je "kako je (europska) integracija imala intenciju postati dublja, tako su i problemi postali kompleksniji i sve teže rješivi".

**Irena FRLAN
GAŠPAROVIĆ**

KRENULA SERIJA KAMPANJA ZA PROMOCIJU PODUZETNIŠTVA
U ŠUMARSKOM I DRVNOM SEKTORU

Sutra započinju radionice u Pazinu

Cilj projekta je razvoj pozitivnog odnosa prema cjeloživotnom učenju i poticanje poduzetničke kulture u šumarskom i drvnom sektoru

Kampanjom u Novoj Gradišci započela je serija 14 kampanja pod nazivom "Promocija poduzetništva, cjeloživotnog učenja te novih mogućnosti za šumarski i drveni sektor" u sklopu projekta Promocija poduzetništva i obrta u šumarskom i drvnom sektoru. Projekt provodi Institut za razvoj i međunarodne odnose u partnerstvu s Hrvatskom komorom inženjera šumarstva i drvne tehnologije.

Cilj ovog projekta, kako je rečeno, razvoj pozitivnog odnosa prema cjeloživotnom učenju i poticanje poduzetničke kulture u šumarskom i drvnom sektoru. Ciljne skupine projekta su licencirani izvođači radova u šumarstvu, drvoprerađivači, privatni šumo-posjednici, žene poduzetnice, učenici šumarskih

i drvodjeljskih škola te nezaposleni šumarski i drveni inženjeri.

U okviru kampanje, već su održana tri predavanja: "Važnost cjeloživotnog učenja za šumarski i drveno-prerađivački sektor" koje je održala tajnica HKISDT-a dipl. inž. šum. Silvija Zec; "Nove prilike šumarskog i drveno-prerađivačkog sektora kroz potpore EU fondova" koje je predavala dipl. inž. Karolina Horvatinčić iz IRMO-a; te "Mogućnosti rasta i razvoja poduzetniš-

tva šumarskog i drveno-prerađivačkog sektora" koje je predavala mag. ing. tech. Iva Istok.

Osim Nove Gradiške, kampanja će se dalje provoditi u Jastrebarskom, Krapini, Sisku, Karlovcu, Koprivnici, Bjelovaru, Gospiću, Virovitici, Vinkovcima, Varaždinu, Čakovcu, Delnicama te Pazinu. Kako doznajemo, kampanja će se sutra organizirati u Pazinu i to putem radionica koje će se održati u motelu Lovac s početkom u 13 sati. Osim serije kampanja u

sklopu projekta, provest će se i natjecanje srednjih škola "Najbolji poslovni plan učenika šumarskih i drvodjeljskih škola" te promociju i okrugli stol "Poduzetnice u šumarskom i drvnom sektoru". Projekt vrijednosti 295.220 kuna financira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, a službeno je započeo 20. srpnja 2015. potpisivanjem ugovora IRMO-a s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava i trajat će godinu dana.

B. PETROVIĆ

Erasmus+ za podršku europskim naraštajima

Više od milijun ljudi dobilo je priliku sudjelovati u 18 tisuća financiranih projekata u okviru programa Erasmus+, čiji je proračun za prvu godinu iznosio više od 2 milijarde EUR. Fleksibilnijim prilikama za suradnju među različitim sektorima, pridonosi se reformama i modernizaciji

te se stoga u europskim sustavima za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport lakše mogu iskušavati inovativne prakse.

Povjerenik EU-a za obrazovanje, kulturu, mlade i sport, Tibor Navracsics predstavio je podatke koji potvrđuju da je program Erasmus+ već nakon prve

godine provođenja ispunio očekivanja. Povjerenik je izjavio kako se Program Erasmus+ u svojoj prvoj godini pokazao vrlo uspješnim. Naglasio je da "impresivan broj sudionika dokazuje da taj program mladima poboljšava izgleda za zapošljavanje, pomaže im u stjecanju novih vješt-

na i iskustava te podupire modernizaciju europskih sustava za obrazovanje, osposobljavanje i mlade. Kako je zaključio povjerenik, na temelju takve popularnosti programa, nastojat će se uključiti više ljudi različitih interesa, profila i društvenih pozadina.

D. B. P.

Čak 63,8 milijuna eura u nove ekološke projekte

Europska komisija najavila je ulaganje u iznosu od 63,8 milijuna eura u prve „integrirane projekte“ u okviru programa LIFE za zaštitu okoliša. Naime, "Integrirani projekti" uvedeni su radi

provedbe zakonodavstva o zaštiti okoliša na široj razini te jačanja učinka financiranja za planove na regionalnoj, višeregionalnoj ili nacionalnoj razini. Za odabranih šest projekata, određen je ukupni

proračun od 108,7 milijuna eura, uključujući 63,8 milijuna eura sufinanciranja EU-a. Oni bi mogli privući više od milijardu eura dodatnih financijskih sredstava iz poljoprivrednih i regio-

nalnih fondova EU-a te iz nacionalnih i privatnih fondova. Tim će se novcem poduprijeti projekti u Belgiji, Njemačkoj, Italiji, Poljskoj, Finskoj te Ujedinjenoj Kraljevini.

D. B. P.

ISTARSKA

Energetski objekti

Projekti koje smo kandidirali, planirani su s novim pilot investicijama, ali i unapređenjem aktivnosti koje su provedene na već realiziranim projektima. Ako izdvojimo samo dva projekta koji su u završnoj fazi natjecanja, njihovu vrijednost za Istarsku županiju procjenjujemo na približno 500 tisuća eura, rekao je direktor IRENA-e Valter Poropat

Istarska Regionalna Energetska Agencija (IRENA) od samog svog osnutka nastoji biti kvalitetna karika u funkciji svih grana energetike na području Istarske županije. Stoga je agencija i svoje aktivnosti tijekom prošle godine ponajprije usmjerila na promicanje energetske efikasnosti, poticanje ušteda energije u javnom i privatnom sektoru kao i korištenje obnovljivih izvora energije, a što za krajnji rezultat ima smanjenje globalnog zatopljenja i zaštitu okoliša.

Direktor IRENA-e Valter Poropat ističe kako kontinuirano surađuju s građanima, tvrtkama, obrtnicima i javnim sektorom i to putem Energetskog demo info centara Labin koji pruža potrebne informacije o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije, pa putem edukacija, predavanja, prezentacija, odgovora na upite preko elektronske pošte, direktnih kontakata, do investicija koje su proveli, a financirane su iz EU projekta.

Edukacija javnih službenika

-Pored toga, IRENA je krajem prošle godine bila zadužena i za nacionalni Projekt SGE - Sustavnog gospodarenja energijom u zgradama kojima upravlja Istarska županija. U tu svrhu, pokrenute su edukacije javnih službenika, pokrenuli smo i provodimo snimanja objekata termokamerom kupljenom preko jednog EU projekta, te potom izrađujemo izvještaje o zatečenom stanju snimljenih objekata s uključenim prijedlozima i mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti. To se provodi kako bi si svaka pojedina javna ustanova mogla planirati hodogram ulaganja u rekonstrukciju ili sanaciju objekata, ističe Poropat.

Napominje kako su tijekom 2015. godine zavr-

Valter Poropat

šili EU projekt LEGEND. U sklopu tog projekta realiziran je sustav geotermalnog grijanja dviju zgrada, nove i stare zgrade dječjih jaslica u Labinu. Uz podizanje energetske učinkovitosti stare zgrade jaslica i ugradnju nove stolarije navedenih jaslica koje je realizirano kroz isti projekt, postignute su značajne uštede u potrošnji toplinske energije - gotovo 40.000 kWh u 2015. godini. Uz ta projekt realizirali smo i stavili u funkciju geotermalno polje, koje preko dizalice topline grije i hladi dio labinjske Srednje škole Mate Blažine. Rezultati i uštede mogu se pratiti na dnevnoj bazi preko naših Internet stranica www.irena-istra.hr, kaže Poropat.

Među ostalim, IRENA je lani u suradnji s županijskim Odjelom za međunarodnu suradnju i EU poslove te gradovima Buzetom i Novigradom radila na realizaciji strateškog IPA Adriatic projekta Alterenergy.

Uštede u školama i vrtićima

Kroz navedeni projekt, realizirana je djelomična energetska obnova dječjeg vrtića Tičići u Novigradu - spuštenu su i izolirani stropovi, izmijenjena je stolarija te je ugrađena LED rasvjeta, a u vrtiću Grdelin u Buzetu ugrađen je novi sustav grijanja utemeljen na geotermalnoj dizalici

RAZVOJNA ENERGETSKA AGENCIJA NASTAVLJA S PROJEKTIMA ZAŠTITE OKOLIŠA

Energetska učinkovitost u obnovljiva kulturne baštine

Agencija se zalaže za korištenje obnovljivih izvora energije topline koja energiju crpi iz podzemnih spremnika vode koji se u ljetnom periodu griju sa solarnih kolektora postavljenih u krugu vrtića.

-S partnerima iz Italije, Malte, Portugala i Španjolske pokrenuli smo u funkciji Glavnog partnera

EU i projekt EH-Cmap na temu energetske učinkovitosti objekata kulturne baštine. Započeli smo i EU projekt E - RESPLAN zajedno sa partnerima iz Slovenije, Italije, Malte, Portugala i Španjolske. Projekt ima za cilj unaprijediti programe visokog obrazovanja,

Podrška mladim stručnjacima

Kroz EU projekt E-Resplan razvit će se konceptualne mape kao alati za podupiranje kognitivnih metoda učenja i primjene otvorenog učenja usmjerenog na integrirano energetske planiranje. Namjera je podržati mlade stručnjake u razvoju novih ideja i kompetencija pri razvijanju energetske planova.

S obzirom na niz projekata koje je dosad uspješno provela agencija, Poropat smatra da je IRENA uz podršku Istarske županije opravdala svoje postojanje te je po programu za održivi razvoj Župana, provela i provodi više projekata po programu Energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije koji se financiraju sredstvima iz EU fondova.

Sredinom godine rezultati natječaja

"Na objektima na kojima smo investirali u tehnologiju i opremu, uštede energije i energenta, ali i u novcu su značajne. Dakle, uz novac dobiven iz EU i uložen u investicije, sada ostvarujemo velike uštede na mjesečnim računima objekata. Vjerujem da će, uz ove koje provodimo, projekata i investicija biti još u ovoj godini jer će se polovicom 2016. godine znati rezultati nekih od natječaja na koje smo se prijavili. To je li IRENA opravdala svoje postojanje, najbolje se vidi na poslu koji radimo, sredstvima koje smo realizirali iz EU fondova, kao i iz rezultata realiziranih projekata", zaključio je Poropat.

Geotermalno polje preko dizalice topline grije i hladi dio Srednje škole M. Blažine

sa naglaskom na korištenje obnovljivih izvora energije i razvoj prostornog planiranja. Projekti EH-Cmap i E-RESPAN financiraju se iz EU fondova u 100 postotnom iznosu. Uz to surađivali smo s brojnim inozemnim partnerima na prijavama EU projekata s područja energetike, za koje rezultate očekujemo tijekom 2016. Najviše očekujemo od dva projektna prijedloga koja su ušla u

završni krug CENTRAL EUROPE programa, napominje Poropat.

Na pitanje o prioritetima u ovoj godini te koliko se sredstva putem projekata planira "privući" naglašava da će aktivnosti agencije ponajprije biti usmjerene prema gospodarstvu, javnom sektoru, suradnji s građanima, tvrtkama i obrtnicima. Ističe da je ta suradnja sve intenzivnija, jer je interes za energet-

sku efikasnost i korištenje obnovljivih izvora energije zainteresiranih sve veći.

Očekuju značajna sredstva

-Projekti koje smo kandidirali planirani su s novim pilot investicijama, ali i unapređenjem aktivnosti koje su provodene na već realiziranim projektima. Ako izdvojimo samo dva projekta koji su u završnoj fazi natječaja, njihovu vri-

jednost za Istarsku županiju procjenjujemo na približno 500 tisuća eura. Uz to, namjeravamo intenzivirati suradnju sa školama i visokim školstvom kako u pogledu edukativnih aktivnosti, tako i u pogledu zajedničke pripreme i prijave novih projektnih prijedloga za natječaje EU, kaže Poropat.

Kao glavni partner, nositelji su EU projekta EH-Cmap: Advanced Training on Energy Efficiency in Historic Heritage, koji se u potpunosti financira sredstvima programa "RASMUS +" IRENA je ovaj projekt pokrenula u suradnji s partnerima iz Italije, Malte, Portugala i Španjolske zbog sve većeg značaja koji se energetskej obnovi objekata kulturne baštine pridaje u Hrvatskoj i zemljama partnerima.

U sklopu EH-Cmap projekta, tijekom akademske godine 2015./2016., IRENA u suradnji s Politehnikom iz Pule za studente završne treće godine trogodišnjeg preddiplomskog studija Politehnike, održava edukaciju "Energetska obnova objekata kulturne baštine". Naime, značajan broj zgrada u Istarskoj županiji i šire, zaštićene su povijesne građevine te su dobrim dijelom energetske neučinkovite. Jedan od partnera na Projektu je Arhitektonski fakultet iz Rima, koji ima vrlo velika iskustva sa starogradskom jezgrom. Stoga, IRENA u suradnji s Politehnikom Pula prenosi znanje i iskustva te održava edukacije, čiji je cilj studentima približiti problematiku povećanja energetske učinkovitosti u povijesnim zgradama.

-Program je usmjeren na jačanje kapaciteta potrebnih za provedbu energetske učinkovitosti u povijesnim zgradama, istodobno djelujući na podizanje svijesti lokalnih dionika o važnosti i prednosti promicanja energetske učinkovitosti. Studenti će kroz edukaciju usvojiti znanja o energetskej obnovi zgrada zaštićene kulturne baštine koja će kasnije moći primjenjivati u praksi radeći na poslovima vezanim za upravljanje investicijama u takve objekte, pojašnjava Poropat.

Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ

ZAVRŠENE DVIJE INVESTICIJE ENERGETSKE OBNOVE VRTIĆA U SKLOPU EU PROJEKTA "ALTERENERGY"

Mališani u Buzetu i Novigradu griju se novim sustavom grijanja

Strateški projekt Alterenergy vrlo je važan za Istarsku županiju jer je podizanjem svijesti o korištenju obnovljivih izvora energije, posebice kod javne uprave, promocijom racionalnog korištenja energije te razvojem energetske učinkovitosti, povećao kvalitetu života stanovnika naše županije, rekla je županijska pročelnica za međunarodnu suradnju Patrizia Bosich

Piše **Gordana ČALIĆ SVERKO**

Gubitci energije i energetske neučinkovitosti grijanje u dječjim vrtićima "Grdelin" u Buzetu i "Tičići" u Novigradu više nisu problem jer su u prošincu prošle godine završile dvije pokazne investicije izgradnje novog sustava grijanja i energetske obnove zgrade. Investicije je provela Istarska županija u sklopu europskog strateškog projekta Alterenergy financiranog iz Programa prekogranične suradnje IPA Adriatic 2007.-2014. godine.

Ugodniji boravak djece u vrtiću

Izgradnjom betonskih spremnika za vodu, postavljanjem solarnih panela i ugradnjom novog sustava grijanja u vrtiću "Grdelin" te zamjenom stolarije, spuštanjem i izolacijom stropova te zamjenom rasvjete u vrtiću "Tičići", tamošnjoj je djeci omogućen ugodniji i topliji boravak.

Projektom Alterenergy, koji je počeo u rujnu 2011. godine te završava u lipnju ove godine, promiče se energetska održivost kroz integrirano i održivo upravljanje energetske resursima i proizvodnju obnovljive energije. Naglasak projekta je na malim zajednicama Jadrana s manje od 10.000 stanovnika, koje predstavljaju najrašireniji oblik naselja na jadranskom području.

Istarska županija 2013. godine je u okviru projekta objavila javni poziv svim općinama i gradovima u Istri s manje od 10.000 stanovnika za odabir jedne ili više ciljanih zajednica za provedbu projektnih aktivnosti. Odabrani su gradovi Buzet i Novigrad, koji su već tada bili predvođeni u realiziranim projektima energetske učinkovitosti.

Uz stručnu pomoć Istarske regionalne energetske agencije - IRENA, Istarska županija je početkom prošle godine počela s realizacijom dviju investicija u buzetskom i novigradskom vrtiću. Oni su pak izabrani u suradnji s gradovima Buzetom i Novigradom kao građevine koje zahtijevaju najveću pozornost a zbog dobrobiti boravka djece koja u njima borave predstavljaju prioritetne investicije.

U suradnji s IRENOM i Energetskim institutom Hrvoje Požar ispitano je nekoliko ideja i mogućih rješenja za oba vrtića. Vrtić u Buzetu imao je novu izolaciju i stolariju, no stvarali su se veliki gubici energije u transportu od obližnje policijske stanice do vrtića, gdje je bila smještena zajednička kotlovnica. Vrtić u Novigradu također je dijelio kotlovnicu s Osnovnom školom "Rivarela", no imao je dotrajalu stolariju te znatne gubitke energije zbog visokih stropova te neizoliranog stropa i poda.

Sve zbog gubitaka energije

Projektanti su pregledali lokacije te je u suradnji s gradovima, izrađen projekt za potpunu energetske obnovu vrtića "Tičići" te projekt za izgradnju novog sustava grijanja na bazi geotermalnog izmjenjivačkog polja za vrtić "Grdelin". Vrijednost investicija u okviru projekta iznosi oko 163.000 eura za geotermalni sustav grijanja u buzetskom vrtiću, te 46.000 eura za energetske obnovu zgrade vrtića "Tičići".

Radovi na investicijama započeli su u rujnu prošle godine iskopom terena oko vrtića u Buzetu za postavljanje pet betonskih spremnika za vodu. Jedan spremnik postavljen je još u travnju, kad su se vršila ispitivanja kapaciteta

Spoj geotermalne i solarne energije u vidu solarnih panela

Energetska obnova zgrade vrtića "Tičići"

Radovi u vrtiću "Tičići"

Dječji vrtić "Grdelin"

i mogućnosti ovakvog sustava. Princip rada geotermalnog polja s podzemnim betonskim spremnicima,

ukopanim u zemlju na dubini od pet metara, je takav da voda akumulira toplinu iz zemlje tijekom zime te

energiju prenosi dizalici topline. U ljetnim se mjesecima, međutim, energija sunca "skladišti" u navedenim

podzemnim spremnicima na način da se voda u njima grije putem solarnih panela. Zemlja tijekom ljetnih

mjeseci služi kao izolator i sprečava da se uskladištena energija (toplina) izgubi. Na taj se način zimi do-

biva viša polazna temperatura, odnosno više energije za sustav grijanja te manji troškovi električne energije

U buzetskom vrtiću izgrađen novi sustav grijanja

Sudjeluje 17 partnera

U projektu Alterenergy, uz Istarsku županiju, sudjeluje 17 partnera iz osam država na jadranskom području, a glavni partner je talijanska regija Puglia. Cilj projekta je pridonijeti postizanju ciljeva Europske unije iz klimatskog i energetske paketa 20/20/20, posebice u povećanju postotka proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te povećanju energetske učinkovitosti. To se želi postići promicanjem energetski održivim jadranskim zajednicama zahvaljujući široj primjeni obnovljivih izvora energije i štednji električne energije.

Projekt vrijedan ukupno 12 milijuna eura

Jedan od ciljeva projekta je educirati javni sektor, građane i poduzetnike o energetskoj učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije. Osim toga, intencija je izraditi smjernice energetske razvoja malih zajednica uz integrirani pristup koji uključuje ciljeve općine i gradove, te promovirati vrijednosti EU. Istarska županija sudjeluje u projektu s proračunom od 478.271 eura, dok je ukupna vrijednost projekta 12 milijuna eura.

Ovu investiciju, koja je vrtiću "Grdelin" omogućila jedinstveni novi sustav grijanja koji je potpuno čist i obnovljiv, svojim je sredstvima podržao i Grad Buzet sa 16.500 eura.

Manji troškovi i veće uštede

Geotermalno polje koje se trenutno sastoji od šest podzemnih betonskih spremnika je modularno, što znači da se na njega mogu spajati dodatni spremnici i na taj način povećati snagu sustava te zgradi omogućiti više topline i još manje troškove grijanja. Moguća je dogradnja još tri spremnika,

čijom bi se snagom mogla pokriti i planirana nadogradnja vrtića.

Pokazna investicija u Buzetu ogledni je primjer investicije projekta Alterenergy, inovativna je i replikativna. Inovativnost leži u činjenici da su se po prvi put u Hrvatskoj u jednom sustavu spojile geotermalna i solarna energija u vidu solarnih panela koji griju vodu u podzemnim betonskim spremnicima koji čine geotermalno polje. Vrtić "Grdelin" je dobio sustav grijanja koji je samostalan i koji omogućuje jednako grijanje svih prostora u vrtiću na unaprijed za-

čijom bi se snagom mogla pokriti i planirana nadogradnja vrtića. Pokazna investicija u Buzetu ogledni je primjer investicije projekta Alterenergy, inovativna je i replikativna. Inovativnost leži u činjenici da su se po prvi put u Hrvatskoj u jednom sustavu spojile geotermalna i solarna energija u vidu solarnih panela koji griju vodu u podzemnim betonskim spremnicima koji čine geotermalno polje. Vrtić "Grdelin" je dobio sustav grijanja koji je samostalan i koji omogućuje jednako grijanje svih prostora u vrtiću na unaprijed za-

biva viša polazna temperatura, odnosno više energije za sustav grijanja te manji troškovi električne energije

tav grijanja u DV "Grdelin" u Buzetu pušten je u probni rad te još slijedi podešavanje sustava radi postizanja optimalnih rezultata. U DV "Tičići" u Novigradu djeca borave u bolje osvijetljenim, izoliranim i renoviranim prostorima koji troše manje energije za grijanje.

Veća svijest građana

U sklopu projekta Alterenergy također su provedene kampanje podizanja svijesti o racionalnom korištenju energije i promicanja energetske učinkovitosti u lokalnim zajednicama. Razvijena je zajednička baza znanja o najučinkovitijim tehnologijama energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije te zajednički modeli potpore lokalnim zajednicama u njihovim aktivnostima energetske upravljanja i planiranja.

Također, provedene su detaljne analize sveukupnog energetske stanja i razvoja održivog integriranog plana energije odabranih zajednica Buzeta i Novigrada, te su realizirane studije izvedivosti koje se bave specifičnim akcijama usmjerenim na uštedu energije ili proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

-Strateški projekt Alterenergy vrlo je važan za Istarsku županiju jer je podizanjem svijesti o korištenju obnovljivih izvora energije, posebice kod javne uprave, promocijom racionalnog korištenja energije te razvojem energetske učinkovitosti i investicijama u Buzetu i Novigradu, povećao kvalitetu života stanovnika naše županije, rekla je Patrizia Bosich, pročelnica Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove Istarske županije i dodala:

-Ovim je projektom znanje i iskustvo izabranih gradova o energetskoj učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije svakako unaprijeđeno. Pokazne investicije u vrtićima "Tičići" i "Grdelin" služe kao ogledni primjer drugim općinama, gradovima i institucijama koje mogu primijeniti isti ili sličan model, zaključila je Bosich.

Razgovor

PATRIZIA BOSICH, PROČELNICA ŽUPANIJSKOG ODJELA ZA MEĐUNARODNU SURADNJU

Županija provodi projekte vrijedne 7,6 milijuna eura

Istaknula bih projekt MOZAIK koji je lani uspješno kandidiran i ugovoren, a tiče se osiguravanja pomoćnika u nastavi putem kojeg je asistenta dobilo 169 učenika

Istarska županija često se spominje kao jedna od najuspješnijih po broju realiziranih projekata sufinanciranih iz eu fondova ali i kao županija koja kontinuirano uspijeva privući značajna bespovratna europska sredstva. Kako ocjenjuje proteklu godinu, koliko je lani realizirano europskih projekata te što sve planiraju realizirati u narednom razdoblju porazgovarali smo pročelnicom županijskog Upravnog odjela za međunarodnu suradnju i europske poslove Patriziom Bosich.

“Mozaik” - 4,9 milijuna kuna

Ona naime tvrdi kako su projekti financirani iz europskih fondova uglavnom višegodišnji te je takav i njihov proračun, te je stoga vrlo teško odjeliti njihovu financijsku “težinu” po pojedinoj kalendarskoj godini.

Međutim, protekle se godine u Istarskoj županiji, njezinim upravnim tijelima i agencijama, provodilo 38 višegodišnjih projekata u ukupnoj vrijednosti od 7,6 milijuna eura. Tu bih posebno istaknula projekt MOZAIK koji je lani uspješno kandidiran i ugovoren, a tiče se osiguravanja pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za Istarsku županiju i 6 istarskih gradova (Pula, Rovinj, Poreč, Labin, Pazin i Umag) te 48 osnovnoškolskih i srednjoškolskih odgojno-obrazovnih ustanova u Istri vrijedan je 4,9 milijuna kuna, pri čemu je iz sredstava Europskog socijalnog fonda dodijeljen maksimalno dopušten iznos bespovratnih sredstava od 2,5 milijuna kuna. Od ovog projekta, ove školske godine direktno ima koristi 169 učenika s teškoćama u razvoju i 137 pomoćnika u nastavi koji su prije provedbe projekta bili nezaposleni, rekla je Bosich.

Nadalje, putem Programa prekogranične suradnje

Ove školske godine 169 učenika s teškoćama u razvoju ima pomoć 137 asistenata

IPA Adriatic, u Istarskoj županiji i agencijama financirano je nekoliko važnih projekata: HERA (održivi turistički menadžment Jadranske baštine), EA-SEAWAY (Europsko-jadranski pomorski put), HOLISTIC (Jadranska holistička zaštita šuma od požara), SMARTINNO (Prometne mreže i klaster održivih inovacija za povećanje konkurentnosti istraživanja i razvoja MSP-a na Jadranu), ALTERENERGY (Energetska održivost malih jadranskih zajednica).

Tim za najvažnije projekte

-Ističem upravo ove jer su kroz njih provedene veće investicije, samo kroz Upravni odjel za međunarodnu suradnju i EU poslove, tri projekta sa fizičkim investicijama u vrijednosti od 5 milijuna kuna. Naime, bili su to radovi na rekonstrukciji dijela prometnice Veli vrh-Riječki gat u Puli, sanacija dijela obale u luci Valdibora u Rovinju, izgradnja i testiranje podzemnog tanka u Buzetu za potrebe testiranja prijenosa energije u zemlji, ugradnja geotermalne dizalice topline za vrtić u Buzetu, kompletna energetska obnova vrtića Tičići u Novigradu kao i radovi u okolišu te izmjena sustava grijanja u OŠ Vazmoslav Grželja u Buzetu, ističe Bosich.

Po njenim riječima, sve navedene investicije podrazumijevaju obimne pripreme radnje, izradu opsež-

Pročelnica Patrizia Bosich

ne tehničke dokumentacije, provedbu javne nabave te provedbu samih investicija i radova u tijesnim rokovima. Bosich pritom upozorava na problematiku prefinanciranja i sufinanciranja projekata koja je vrlo složena te podliježe različitim pravilima, ovisno o parametrima pojedinog programa. Stoga je Istarska županija upravo radi planiranja financijskih opterećenja, lani oformila tijelo Koordinacije za odabir prioritarnih razvojnih projekata koje unaprijed definira projekte i njihov financijski udio u proračunu te se to već sad pokazalo dobrom praksom.

-Prošle je godine Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije uspostavilo Fond za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini kojim se sredstva Fonda usmjeravaju korisnicima kojima su već dodijeljena EU sredstva u okviru programskih razdoblja, upravo radi sufinan-

Program suradnje “Interreg V-A Slovenija - Hrvatska”

Trenutno je u otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga Programa suradnje Interreg V-A Slovenija - Hrvatska za razdoblje 2014.-2020. financiranog iz Europskog fonda za regionalni razvoj gdje županija pruža podršku na nekoliko projekata.

“Očekujemo i natječaj kroz novi Program prekogranične suradnje INTERREG V-A Italija - Hrvatska 2014.- 2020. Ovaj program zapravo je bilateralni program koji je na neki način nastavak multilateralnog programa Jadranske prekogranične suradnje, ali će se sada nastaviti surađivati samo kao dvije partnerske zemlje članice. Istarska županija se u prethodnom programu već dokazala kao jedna od najuspješnijih korisnica, a novi program je prilika za različite mogućnosti sa našim prijateljskim regijama, ponajviše onima iz Jadransko-jonske makroregije, koja ove godine slavi 10. obljetnicu rada, a teritorij koji obuhvaća, velikim djelom je obuhvaćen upravo ovim EU programom”, zaključila je Bosich.

ciranja projekata. Nadam se da će i ova Vlada zadržati takav financijski instrument koji je neophodan jedinicama lokalne i regionalne samouprave te drugim korisnicima na lokalnoj razini, kaže Bosich.

Na pitanje koliko je zadovoljna dinamikom provođenja/kandidiranja projekata ali i uključivanjem gradova i općina, priznaje da je radom odjela vrlo zadovoljna.

-Prije svega, ojačala se i intenzivirala suradnja između upravnih tijela i županijskih agencija te podrška općinama i gradovima na samim europskim projektima. Važno je naglasiti da je u EU financijskoj perspektivi 2014.-2020., upravo 2015. godina bila prva godina, kada je broj natječaja bio smanjen te je Istarska županija tu godinu iskoristila kako bi postavila dobre temelje suradnje te da se formiraju timovi stručnjaka i izradi dokumentacija za pojedine prioritetne projekte.

Upravljanje fondovima

-Početkom ove godine izašao je Indikativni godišnji plan objave natječaja za Operativne programe Konkurentnost i kohezija te Učinkoviti ljudski potencijali, tako da smo upoznati i sa dinamikom objave planiranih natječaja na državnoj razini i možemo se pravovremeno pripremiti. Planiramo i jačanje suradnje sa udrugama te radi transparentije podrške,

do početka ožujka objavit ćemo natječaj za sufinanciranje EU projekata koje udruge već provode te drugih manjih međunarodnih programa udruga što će biti financirano iz proračuna, rekla je Bosich. Govoreći o prioritetima u ovoj godini, pročelnica izdvaja daljnje učinkovito upravljanje EU fondovima i drugim programima međunarodne suradnje, kao i jačanje ljudskih potencijala za provedbu europske regionalne politike te učinkovito korištenje ESI fondova.

-U suradnji sa drugim upravnim tijelima, pripremamo nekoliko važnih projekata. Tako primjerice s upravnim odjelom za obrazovanje, sport i tehničku kulturu zajednički pripremamo projekt Turističko-ugostiteljski centar kompetencija Pula, na kojem su partneri Istarska županija, Grad Pula i ŠTUT Pula. Opći cilj projekta je povećanje konkurentnosti hrvatskog turizma kroz unaprjeđenje obrazovne infrastrukture i programa obrazovanja u turizmu i ugostiteljstvu. Ministarstvo turizma kroz “Fond za turizam” dodijelio je Istarskoj županiji 900 tisuća kuna za izradu cjelokupne projektne dokumentacije za novi centar kompetencija na Stoji na području postojećeg praktikum i dvorane Škole za turizam, ugostiteljstvo i trgovinu Pula, rekla je Bosich.

Također planiraju i dalje pripremati projekte energetske obnove škola kojima je osnivač Istarska županija. Naime, krajem 2015.god. na natječaj za Energetsku obnovu zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja, kandidirali su projekte poboljšanja energetske učinkovitosti za srednju školu Mate Blažine u Labinu i osnovnu školu Rivarela u Novigradu.

Bosich naglašava da zajedno s upravnim odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb daju podršku Općoj bolnici Pula na kandidiranju opremanja buduće dnevne bolnice na natječaj ministarstva zdravlja za ulaganje u dnevne bolnice/jednodnevne kirurgije, a sam poziv se financira u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj.

Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ

SREDSTVIMA IZ EUROPSKIH FONDOVA ZAPOSLENO DEVET OSOBNIH ASISTENATA

Pomažu osobama s invaliditetom

Korisnici usluge su osobe iz različitih dijelova Istre i to s područja Pule, Medulina, Valbandona, Raklja, Kunja, Poreča i Rovinja. Osobni asistenti krenuli su s radom krajem prošle godine i bit će na raspolaganju korisnicima tijekom godine dana, istaknula je voditeljica projekta Fani Šuran Šverko

Društvo multiple skleroze Istarske županije odnedavno je započelo s provođenjem projekta pod nazivom "Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom Istarske županije". Sam projekt se provodi u okviru Operativnog programa "Razvoj ljudskih potencijala" 2007.-2013., a jedan od glavnih prioriteta je jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba u nepovoljnom položaju. U sklopu tog projekta, pomoć osobnog asistenta dobilo je devet osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta.

Pomagat će im godinu dana

Po riječima voditeljice projekta Fani Šuran Šverko, pomoć asistenata dobile su tri osobe s multiplom sklerozom, jedna osoba s tetraplegijom, jedna osoba s hemiplegijom spastica, četiri osobe s cerebralnom paralizom, od kojih jedna osoba s mentalnim teškoćama.

-Korisnici usluge su osobe iz različitih dijelova Istre i to s područja Pule, Medulina, Valbandona, Raklja, Kunja, Poreča i Rovinja. Svaki je korisnik

dobio osobnog asistenta po vlastitom izboru, a kojeg je birao iz skupine osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada. Osobni asistenti krenuli su s radom krajem prošle godine i bit će na raspolaganju korisnicima tijekom godinu dana. Naime, usluga osobne asistencije uključuje pomoć prilikom obavljanja aktivnosti iz svakodnevnog života korisnika kao što je pomoć pri hranjenju, oblačenju/presvlačenju, osobnoj higijeni, njezi kože, mobilitetu i kretanju. Također, asistenti će korisnicima pomagati u svakodnevnim kućanskim poslovima, pri rukovanju pomagalicama, obavljanju administrativnih poslova ali i prilikom odlazaka liječniku, u banku, poštu, podizanju različite dokumentacije i slično. Uz to, biti će im svakodnevna podrška i pri uspostavljanju i olakšavanju svakodnevne komunikacije kao i podrška u različitim socijalnim aktivnostima, naglasila je Šuran Šverko.

Po njenim riječima, usluga je u potpunosti prilagođena individualnim potrebama svakog korisnika te svaka osoba pojedinačno daje upute osobnom asistentu što je, na koji način

Svaki korisnik je u mogućnosti koristiti uslugu osobne asistencije do 80 sati mjesečno

i u koje vrijeme potrebno raditi.

-Na taj način osoba s invaliditetom educira asistenta o vlastitim potrebama i načinu kako se njoj osobno pružaju usluge, usmjerava i kontrolira rad asistenta te samu kvalitetu usluge. Osobna asistencija podrazumijeva mogućnost osoba s invaliditetom da kompenziraju svoj invaliditet kroz delegiranje zadataka drugim osobama. Svaki korisnik je u mogućnosti koristiti uslugu osobne asistencije u maksimalnom trajanju do ukupno 80 sati mjesečno, odnosno ne više od 20 sati tjedno, raspoređeno fleksibilno sukladno vlastitim potrebama i u vrijeme kada to želi. Do sada se pokazalo

da korisnici u prosjeku najčešće koriste uslugu u trajanju 4 sata dnevno, kaže voditeljica projekta.

S obzirom da su osobe s invaliditetom u nepovoljnom položaju, socijalno isključene i trajno ovisne o tuđoj pomoći, prilikom obavljanja svakodnevnih životnih aktivnosti, usluga osobne asistencije doprinosila je njihovom neovisnom življenju i socijalnom uključivanju u zajednicu. Također, osobni asistent produžena je ruka osobe s invaliditetom i nadomješta ono što osoba s invaliditetom ne može sama obaviti.

-Osobama koje su dobile uslugu osobne asistencije kao i njihovim obiteljima, uvelike je olakšan svakodnevni život. Kori-

snici usluge vesele se dolasku asistenta i zaista im puno znači ova dobivena pomoć. Osim što im pomažu u lakšem obavljanju svakodnevnih aktivnosti, asistenti su im i ugodno društvo, istaknula je Šuran Šverko.

Ovise o tuđoj pomoći

Dodajmo kako ukupna vrijednost projekta iznosi 498.985 kuna, a u cijelosti ga financira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Cilj ovog projekta je doprinijeti većoj socijalnoj uključenosti i unapređenju kvalitete života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta/osoba s intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima

kroz daljnji razvoj i povećanje kvalitete usluge osobne asistencije.

Putem projekta, intencija je osigurati podršku neovisnom življenju i socijalnom uključivanju u zajednicu osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, osoba s intelektualnim teškoćama i mentalnim oštećenjima te povećati broj zaposlenih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada njihovim zapošljavanjem kao osobnih asistenata na području Istarske županije. Nositelj ovog vrijednog projekta je Društvo multiple skleroze Istarske županije, dok su partneri na projektu Udruga cerebralne paralize Istarske županije i Društvo osoba s tjelesnim invaliditetom Pula.

D. BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Zastupnici protiv GMO-a u hrani za dojenčad

Zastupnici Europskog parlamenta usprotivili su se mogućnosti da se u hrani za dojenčad koriste neprovjerene tehnologije i tehnologije u nastajanju, poput GMO-a i nanotehnologije, čije dugoročne opasnosti još nisu poznate. Navedeno postupanje nije u skladu s načelom predostrožnosti koje je nužno poštovati pogotovo kada se radi o dojenačkoj dobi i maloj djeci - jednom od najosjetljivijih razdo-

blja života svakog čovjeka, a to je prepoznao i Europski parlament te je odlučio reagirati.

Reagirao je i zastupnik u Europskom parlamentu Ivan Jakovčić koji kaže da nije podržao prijedlog EK koji bi omogućio da dječja hrana i dalje sadrži do tri puta više šećera nego što je preporučeno od strane Svjetske zdravstvene organizacije.

-Umjesto toga, podržao sam Prigovor na

delegirani akt jer takva prehrana, uz pretilost, na brojne druge načine može negativno utjecati na djecu. Prijedlog EK nije prošao. Većinski je podržan prigovor kojim se zahtjeva da se prijedlog uskladi sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Trenutačno komisija dozvoljava da 30 posto energetske vrijednosti u dječjoj hrani dolazi iz šećera. Usklađivanjem sa SZO-om, udio energetske

vrijednosti šećera u hrani smanjio bi se na 10 posto, kazao je Jakovčić.

Rezolucija o dopuni Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s posebnim zahtjevima u pogledu sastojaka i informacija za prerađenu hranu na bazi žitarica i dječju hranu ulaže se prigovor na Delegiranu uredbu Komisije, a usvojena je na plenarnoj sjednici u Strasbourgu većinom glasova zastupnika.

D. B. P.

Savjetovanje o strategiji za osobe s invaliditetom

Europska komisija otvorila je javno savjetovanje o srednjoročnom preispitivanju Europske strategije za osobe s invaliditetom 2010.-2020., a konzultacije su otvorene do 18. ožujka 2016. godine. Naime, ova Strategija pruža plan provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, čija je potpisnica Europska unija. Prepoznato je nekoliko područja djelovanja na EU razini, a to su pristupačnost, sudjelovanje, jednakost, zapošljavanje, obrazovanje i edukacije, socijalna zaštita, zdravlje i vanjske aktivnosti.

Ovime se ujedno pozivaju građani, organizacije, javne vlasti, poslodavci i znanstvenici da sudjeluju u konzultacijama te iznesu svoje poglede i mišljenja što je dosad postignuto u navedenim područjima. U sklopu savjetovanja, svi zainteresirani će moći iznijeti svoje mišljenje i stavove o izazovima s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom te kako se Europska unija treba odnositi prema tim izazovima. Konzultacije su dostupne na stranicama Europske komisije na službenim jezicima EU.

D. B. P.

UDRUGA ZELENA ISTRA OD POKRETANJA ZELENOG TELEFONA ZAPRIMILA 3.446 POZIVA

Građani putem “zelene Linije” rješavaju probleme u okolišu

Iako su brojne jedinice lokalne uprave i samouprave u Istarskoj županiji pokrenule sustave odvojenog prikupljanja otpada, mnoge manje općine i gradovi još uvijek nisu ni započeli taj proces unatoč zakonskoj regulativi, upozorava Irena Burba iz Zelene Istre

Prva telefonska zelena linija na koju građani diljem Hrvatske mogu dojavljivati probleme u okolišu pokrenuta je na razini Hrvatske još prije 26 godina, a ovih je dana objavljena i publikacija o radu Mreže Zelenih telefona kojoj pripada i Udruga Zelena Istra. Putem te mreže, dosad je zaprimljeno čak 39.478 prijava građana.

Linija otvorena 1998. godine

Govoreći o razlozima pokretanje zelena linije putem koje građani u Istri mogu direktno utjecati na rješavanje problema u okolišu, razgovarali smo s voditeljicom Zelenog telefona Irenom Burba. Ona podsjeća kako je udruga pokrenula zeleni telefon na području Istarske županije kako bi osluškivala probleme građana koji se tiču zaštite okoliša i pomagala u njihovom rješavanju.

-Na taj način potaknuli smo kontinuiranu suradnju s našim građanima, a zeleni telefon jedan je od 8 telefona pomoći podrške Mreže SOS telefona Istarske županije te djeluje od 1998. godine kao prioritetni program udruge. Naši korisnici su naši najbolji suradnici, a ujedno i motivacija za daljnji rad i održavanje ovog vrijednog programa. Upravo nam građani svojim pozivima ili poslanim fotografijama sugeriraju na najučestalije probleme u okolišu. Uz to, Zeleni telefon se kroz dugogodišnji rad pokazao kao izvrstan pokazatelj stanja u okolišu, mišljenja građana

Divlja odlagališta često su tema zelene linije

i institucija, najčešćih problema i uzroka poteškoća u njihovom rješavanju, kaže Burba.

Po njenim riječima, udruga je od 1998. do kraja 2015. godine primila ukupno 3.446 poziva građana, od čega se čak 931 odnosilo na kategoriju otpad, 528 na kategoriju zelene površine, dok je na kategoriju zrak, bilo 158 poziva. Od samih početaka, najviše se poziva odnosilo se na otpad. Burba ističe da iako se lani primjećuju pozitivni pomaci u rješavanju problema povezanih s otpadom, smatra da Zakon o održivom gospodarenju otpadom iz

2013. godine, još uvijek nije u potpunosti implementiran u svim gradovima i općinama Istarske županije.

-Vjerujemo da je razlog tome i što nadležna državna tijela još uvijek nisu donijela sve potrebne pravilnike prema kojima bi se Zakon trebao provoditi. Iako su brojne jedinice lokalne uprave i samouprave u Istarskoj

županiji pokrenule sustave odvojenog prikupljanja otpada, mnoge manje općine i gradovi još

uživaju ni započeli taj proces unatoč zakonskoj regulativi, upozorava Burba.

Najviše reakcija zbog zelenila

Po njenim riječima, kategorija zelenilo i dalje je tradicionalno na drugom mjestu po broju poziva. Građani su ipak najosjetljiviji kada je u pitanju uništavanje zelenila, drvoreda i stabala a sukladno tome i češće reagiraju. Putem zelenog telefona, aktivisti udruge evidentirali su brojne primjere uništavanja, devastacije i lošeg upravljanja zelenim površinama, što potvrđuje da bi se gradovi i općine trebali sustavnije i kvalitetnije odnositi prema svojoj zelenoj infrastrukturi, odnosno prepoznavati sve njezine dobrobiti.

-U kategoriji zrak, građani najčešće prijavljuju tvornice i postrojenja te farme, ali u 2015. godini imali smo dosta slučajeva

vezanih uz male i srednje obrte koji se nalaze u stambenim zonama te ispuštaju štetne emisije u zrak i proizvode buku. Građani su sve angažiraniji i svjesni da imaju pravo na zdrav i čist okoliš, što dokazuje i činjenica da tijekom godine prijavljuju slučajeve u svim kategorijama Zelenog telefona, rekla je Burba.

Jedan od ciljeva Zelenog telefona je sustavno unaprjeđivanje komunikacije i suradnje s nadležnim inspekcijским službama i komunalnim redarstvima, budući da bi upravo njihova uloga trebala biti edukativna i motivirajuća te usmjerena na sudjelovanje u strukturi svakodnevnog života i ponašanja građana prema zajedničkim dobrima.

-Komunikaciju i suradnju s nadležnim i institucijama možemo ocijeniti ocjenom +3, što se u prvom redu odnosi na kvantitetu, ali ne i kvalitetu njihovog rada. Naime, zaposlenici inspekcija, nadležnih službi ili komunalnih ureda u velikom su broju

prijavljenih slučajeva izašli na teren i zabilježili nepravilnosti temeljem kojih su donosili zakonska rješenja s predugim vremenskim rokom u kojemu je počinitelj dužan postupiti onako kako je rješenjem naloženo, ali bez konkretnih sankcija ukoliko takvo postupanje izostane.

Suradnja s vlastima

-Osim toga, nadležne institucije nemaju praksu provjeriti jesu li gradovi i općine te privatne ili javne osobe doista učinili što je od njih zatraženo i što im je zbog povrede zakona naloženo. Suradnju s gradovima i općinama Istarske županije možemo također ocijeniti dobrom no, mnogi nisu uopće zainteresirani za rješavanje okolišnih problema u “svom dvorištu”, što ponajviše opravdavaju nedostatkom novca i nepoznavanjem počinitelja ili jednostavnim ignoriranjem prijavljenih slučajeva, napominje Burba.

Kako bi građane informirali o radu telefona,

Voditeljica Zelenog telefona Irena Burba

udruga kontinuirano šalje priopćenja, sudjeluju u radijskim emisijama, a o slučajevima Zelenog telefona objavljuju i sve informacije na svojim web stranicama.

-Građani nas često zovu kako bi nam prijavili divlja odlagališta otpada ili kako bi se informirali gdje sa kojom vrstom otpada npr. starim baterijama, žaruljama, glomaznim otpadom i slično. Kategorija zelenilo već je tradicionalno na drugom mjestu po broju poziva. Građani su osjetljivi kad je u pitanju uništavanje zelenila, drvoreda i stabala te sukladno tome i češće reagiraju. Putem naše linije, bilježili smo mnoge primjere uništavanja, devastacije i lošeg upravljanja nad zelenim površinama, što potvrđuje da bi se gradovi i općine trebali sustavnije i kvalitetnije odnositi prema svojoj zelenoj infrastrukturi, odnosno prepoznavati sve njezine dobrobiti, zaključuje Burba.

Danijela BAŠIĆ-PALKOVIĆ

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Danijela Bašić-Palković
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi prve srijede u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom